

ทัศนคติต่อผู้ที่เป็นโรคจิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตในชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มของอาสาสมัครสาธารณสุขที่จะช่วยให้ผู้ที่เป็นโรคจิตได้รับการยอมรับดูแลจากชุมชน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างปกติสุข การศึกษาเชิงพรรณนาคครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อผู้ที่เป็นโรคจิต อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาจากอาสาสมัครสาธารณสุข 316 คนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีจำนวนผู้ที่เป็นโรคจิต 10 คนขึ้นไป จำนวน 13 หมู่บ้าน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดทัศนคติของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อผู้ที่เป็นโรคจิต โดยผู้ศึกษาได้ดัดแปลงจากแบบวัดทัศนคติของบุคคลในชุมชนต่อผู้ป่วยจิตเวช สร้างขึ้นโดยอัมพร หะยาจันทา และคณะ (2536) ตามกรอบแนวคิดของไตรแอนดิส (Triandis, 1971) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อผู้ที่เป็นโรคจิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ละองค์ประกอบของทัศนคติพบว่าด้านการรู้คิดและแนวโน้มพฤติกรรมที่จะแสดงออกต่อผู้ที่เป็นโรคจิตอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านความรู้สึกต่อผู้ที่เป็นโรคจิตอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละองค์ประกอบพบว่าในด้านการรู้คิดนั้น มากกว่าร้อยละ 30 ของอาสาสมัครสาธาณสุขคิดว่า โรคจิตไม่ติดต่อทางพันธุกรรม และผู้ที่เป็นโรคจิตจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ในด้านความรู้สึกต่อผู้ที่เป็นโรคจิตพบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขมากกว่าร้อยละ 30 เห็นว่าผู้ที่เป็นโรคจิตมักสร้างความเดือดร้อนให้กับบุคคลในชุมชน และเป็นอันตรายต่อสังคม ส่วนด้านแนวโน้มของพฤติกรรมที่จะแสดงออกต่อผู้ที่เป็นโรคจิตพบว่ามากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างต้องระมัดระวังตัวเองอย่างมากเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ที่เป็นโรคจิต และจะแสดงความห่วงใยต่อผู้ที่เป็นโรคจิตด้วยการถามถึงอาการเจ็บป่วยบ่อย ๆ

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อเสริมสร้างให้มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ที่เป็นโรคจิตโดยเฉพาะในด้านการรู้คิด และแนวโน้มของพฤติกรรมที่จะแสดงออก ทั้งนี้เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีศักยภาพพร้อมในการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

TE 154712

In local Thai community, the attitude toward persons with psychotic disorders is directly related to the care the persons received. This is particularly true among health volunteers who encourage the community to accept and provide care to these with psychotic disorders. The focus of this descriptive study was to examine the attitude towards persons with psychotic disorders among health volunteer in Li district, Lamphun province. The study consisted of 316 health volunteers from 13 villages with the criteria of having at least 10 persons with psychotic disorders. Data collection was conducted during January to February, 2004, using a questionnaire consisting of personal data and attitude measurement. The tool to measure attitude was modified from Amporn Hayachanta et. al. (1993) according to Triandis concept (1971). Data were analyzed using descriptive statistics.

The study found that the overall attitude of health volunteers toward persons with psychotic disorders was at the moderate level. According to each component of attitude, it showed that both the cognitive and the behavioral components were at a moderate level while the affective component was at a good level. Regarding cognitive component, it found that more than 30 percent of health volunteers perceived that psychotic disorders was not associated with genetics and that their emotions were uncontrollable. Concerning affective component, more than 30 percent of health volunteers perceived that persons with psychotic disorders were irritating to the community as well as dangerous. In term of behavioral component, more than 50 percent of health volunteers felt that it necessary to be careful in the presence of persons with psychotic disorders and repeated attempts to inquire about the person's condition.

The study indicates that further training for health volunteers is needed to promote a better attitude towards persons with psychotic disorders, especially cognitive and behavioral component. As a result, health volunteers are able to care more effectively for those who have been entrusted to them.